

<p>PRAT DE LA RIBA</p>		<p>PI I MARGALL</p>
<p>Correspondència: Dirigir-se a LA FALÇ Belleire, 7 MALGRAT</p>		<p>Quinzenari de Patria Literatura i Humor</p>
<p>DR. TORRES I BAGES</p>		<p>MARTÍ I JULIA</p>

MALGRAT: 25 cts. mes. -- REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Centre Pinedenc. -- A FORA: 1 pesseta trimestre

Dels articles en son responsables llurs autors. -- No publicarem cap original que vingui amb pseudònim

Agricultors

Dintre calques dies farà un any qu'en motiu de trobau vos aclaparats per la disposició d'un govern que decretà la vostre ruina, vareix adressar-vos unes ratlles des de la ciutat comptal.

Jo vareix dir-vos aleshores que la única culpa del que pasaba l'assoliu vosaltres. Va eixir de ma plomà en aquella data, que si vosaltres que sou entronya viva del poble desereuat, no toleresiu que de casa d'altres disposessin de les nostres coses, això no fera. Avui sortosament una considecia a probat la veritat de mas paraules.

Es molt ser, que igual ahir restem endogallats, que identicament que avans sens nega la propia personalitat, pero per altíssimes reons (no! per traicio com diuen aqueix gent que negan fins l'acsactitut de les matamàtiques, en el governat hi figura un català un home que coneix per naturaleza les nostres coses. Hi aquets no ho dupten pas ha fet entendre als altres el que eran els patates, i la fi que'ls esperava si l'exportació no fos consedida.

L'altre any quan el plet d'aqueix fruit, vareix dir-vos «si es tingues de resoldres a Barcelona, ni tant sols s'haguera plantajat». Alla a Madrid varen engondrar lo, i el deslliuraren per els peus. No ho feren per gustar de vostres sofrimens, sols per ineapasitat, per desconeixemen de caussa. La prova es evident. Els mateixos homes que vos digueren « No poden exportarse, el mercat espanyol les nesecita » avui han dit, «no poden guardar-se: tot lo que no es consumir-los amb trenta o quaranta dies, es deixar-les perdre, i el nostre mercat no pot angorirles amb tant poc temps material »

Fieseu-vos hi bé agricultors, i recordeusen d'això, pensèu que d'aqueix conflicta vos han donereu compte per esser el vostre estamen el pergudicat, pero sapiguen que d'aquesta faisso tots els dies sen pateixen, en que pasin inavertit per vosaltres com va passa aqueix per els que no son obres del camp, i que aitals malvestats foren propte a llunyades si no vos ajunvisiu a la voluntat forana. Si lluitesiu tots com un sol home per els nostres drets i furts.

El esser en Cambó ministre vos a deslliurat de veure altre volta vostre anyada perduda per una rebegada govermental.

Pero en Cambó no ho sera pas sempre ministre. Un catalanista governat sens avordarse de ple el plet de la terra nostre, pot esser-ho sens quedar signat amb llotos estigma, sols quan series questions d'ordre internacional amanasen tot un estat, i quant es reboquen de crets que infanten ministres digtadors, decretos capassos de enfensa un poble.

ELS REDACTORS.

El moment politic actual

Fins avui havien procurat guardar silenci davant el descapdellament de fets politics ocorreguts durant un quant temps a eixa part, o sigui desde la formació del Govern anomenat d'altura.

Dins el curt periode de llur gestió veiem que la seva tasca segueix la ruta que s'imposarem al formar govern ço es, esmenar las esgatzellades dels seus avan passats.

Quant surti a llum eix nombre, serán obertes las portes de las presons, els campions i epostols de la causa proletaria no per a la pietat ni l'indulgència, si per el representants del poble, aixó es, per el mateix poble.

Es aixó per a nosaltres motiu de joia, i per lo tant, no vassillem en aplanir la tasca d'eix govern, i mes com i podem afeixir la satisfeció que sentirem quan a llur constitució caigerem per a terra els dessaquilibrats projectes d'En La Cierva.

Veritat es que el nacionalisme es vegué obligat a fer un nou parentesis ans de conquerir llur solució, mes creiem que aixis que s'aixi reparat tot ço qu'era d'inejornable resolució, en Cambó, al entorn del cual esta fit l'esguats de tots els iberics, plategara la cuestió nacionalista, buscant una solució viable dins una formula de concordia, i a no ser aixis resoldriem al plet de la manera qu'ens aconsellesin las circumstancias.

F. FONTRDONA I RABASSA.

¡Llibertat!

Dolça paraula! Arc del cel que resplandeix en el bell mig de la negror que embolcalla la lliure personalitat.

Tú sola omplenès d'optimisme el crani dels ants privilegiats que no han esdevingut llatosos del fang de la terra. Vers tú, la humanitat tota, des dels temps més remots ve estenen-te els braços i cridant-te endebades...

¡Pobre raça nostre! viu equivocada; vol que tú vinguis aquí amb nosaltres... i som els homes quins tenim de fer vía vers ton regnat, perdut encare entre regions ignotes.

¡Llibertat! Divina paraula que enclous en ton dintre el més gran poema de amansipació, de fraternitat humana.

Avui encara ets pfor exòtica. En aquest segle no son pas els homes de faisó ben diferenta als dels temps primitius. Avui en igual ahir, ets sols una formosa paraula, un presagui, una encoratjadora esperança. Pero res més. Inverosímil tot quant de tú es, digne en ço material de la vida.

Llibertat! sols podém estimar-te i volguerte, enc que platonicament, a curtes lossis... ¡Ait dels teus fidels enamorats! quantes vòltes han sofert, per aital noblesa, un corferidó esclavatje, clusurats en roneges presóns, el mateix que vulgars assesíns...

En nostre segle l'home no té el dret de pensar, ni d'expressar lliurament llurs conviccions.

Sovint veureu inicuament perseguits, els ciutadans de més enlairades idees.

Quant més humanes son aqueixes més s'atancen a la forca els que les hi donen franc aculliment, i amb coratje les propagen.

Llibertat! Llibertat! no podem gaudir de ton ben estar, no podem gaudir de ton saludable conhort, i no podém, perquè els més te confonen llastimosament amb la tirania.

Dretes i esquerres

Desde la mort del caciquisme en nostre districte com ha succeit en molts de Catalunya les coses han cambiat absolutament: Les forces que acaudillaba el Sr. Sagniet vejent-se el desengany de sostenir amb motiu de la retirada d'aquest, sos ideals i ses absurdes pretensions, s'han retirat (i quasi es pot dir per sempre) del xorc partit en que militaban, i s'han inclós a la corrent que avui regna a aquí Catalunya; del regionalisme.

Mes després de la victoria d'En Rosés els ideals polítics lleument es van dividint en dos partits oposats, dretes i esquerres.

Les dretes momentaneament han estat organitzades, han fundat periodics i centres sens costar-los-hi poc trevall, i continuant fent tasca de propaganda amb més táctica que força.

Les esquerres es van reunin per organitzar-se, convoquen reunions, assembleas, funden feblement algún petit centre o periódic, cercan un cap o director qu'els gui-hi, i apenes saben entendres. Abdós diuen que porten idees de catalanitat; els primers es titulen regionalistes, els altres autonomistes.

Nosaltres convençuts nacionalistes no sabem el resultat que pot portar eix moviment. El nacionalisme ja porta per si mateix idees

esquerranes mes jamai pot adherir-se amb un partit fracassat i desorganitzat; com tampoc pot ajuntar-se amb un partit de idees xorques, completament oposat al nostre.

No obstant seguirem contemplant llur moviment i no ho dubtin obtindran de nosaltres tant uns com altres tota col·laboració en tot el que atany al plet de Catalunya, d'una Catalunya democràtica i lliberal tal com nosaltres la desitgem.

J. BUFÍ ROBERT.

Maternitat

Per a certa dama

Ja sabeu lo que heu fet, dama gentil,
la de pit onejant i mans nevades?
Es així que estimeu al vostre fill
i deixeu qu's nodreixi amb llet estranya?
Es que us causa rubor ensenyà el pit,
o és que us ve gran el nom honorós de mare?
No és que us causi vergonya, que us he vist
més d'un cop en reunions aristocràtiques
rumbejar orgullosa vostre escot
provocant intencions no sempre castes.
No és per falta del nèctar nutritiu
que s'ha vist més d'un cop que us en sobrava
i heu posat bona cura en estroncar
eixa déu de ventura soberana.
Doncs, per quan els guardeu el vostres pits?
doncs, per qui les voleu aqueixes taces?
si no són per criar els vostres fills
espereu, tal vegada, crià un àngel?
I teniu tant mal cor, dama gentil,
que negueu vostre pit a les besades
carinyoses i santes del fillet,
d'aquest fill que heu posat al món suara?
No enyoreu les caricies de ses mans,
com dos fulles de rosa, totjust nades,
les dos úniques mans que, sens pecar,
podrien rendrement amanyagà-us-els?
Si dièn que'ls guardeu pel vostre espòs,
no és per a ell que Natura va donaus-els;
pels amics no deu ser Déu me perdó
ni tant sols suposar aqueixa infàmia,
i si ho feu, com jo crec, per conservar

llur duresa marmòria, l'heu errada,
car el pit d'una Venus mai valdrà
lo que val el mugró d'un pit de mare
Que és la mare alletant al seu fillet
la figura més noble i més humana!

LL. BARCELÓ I BOU.

Gran festa teatral

El dia 19 del corrent (Pasqua), la companyia de declamació catalana LA FALÇ, en cooperació d'un gran actor, i en el «Teatre Tívoli» posarà en escena el monumental drama català, en tres actes, i en vers del estatuat Frederic Soler (Pitarra), *Lo Ferrer de tall*. Hi prendran part quatre acreditades actrius de Barcelona, entre ellas hi figura la eminent Carmen Parreño, tant aplaudida en els teatres: «Romea», «Novetats», etc., etc.

El decorat pintat exprofés per aquesta obra corre a càrrec del artista Joaquim Arques. Presentació amb tota propietat. Trajos época Felip V.

AVIS

Posém en coneixement de nostres lleïdors que degut al gros augment de tot el que atany al ram d'impremta, i volguent fer aixís a la llum no sols un nombre cada quinzena, sinó sempre que ho creiem convenient, sens augmentar el preu de subscripció, hem decidit publicar quiscun nombres de quatre planes.

Gran museo humorístic

Instalat en el saló d'actes
de la nostre redacció local.

Avui a les 4 de la tarde se obrirà al públic i no es tancarà fins a les 11 de la nit.

Ni un solt Malgratenc, ni cap veí dels pobles propers deu quedar sens visitar aqueix *espectacle* verament interessant, i mai vist en nostre poble.

Tant per els objectes antics (monedes, armes, pintures, joies, robes, etc., etc.) com per l'immensa col·lecció de totes aquelles coses que fan venir fins els més serios reudals de rialles, mereix esser visitat.

En el nostre Museo Humorístic hi trovarà l'erudit posta interessantíssima per estudiar els pobles passats, i l'ensemps un lloc ple d'humor de bona llei.

Per a costejar part dels molts gastos invertits, valdrà l'anada 10 centims.

Ademés d'avui restarà obert demà divendres de 7 a 10 del vespre, el dissabte també a dita hora, i finalment el diumenge se obrirà

a les 4 i es tancarà definitivament a les deu de la nit.

Per atenció als nostres lleixidors els hi regalém l'entrada que segueix.

Imprempta i Relleus Marcó-Telef. B. 71-Badalona.

